

کتاب طبر

اون بش کونده بر نشر اولور دینی ، علمی مجموعه اسلامیہ در

صاحب و مدیر مسئولی

ابو العلا زین العابدین

تاریخ تاسیسی

۱۳۳۰

عدد : ۳ ۲۹ جمادی الاولی سنه ۱۳۳۰ پنجشنبه ۳ مایس ۱۳۲۸ برنجی جلد

پیشرفت

التجريد الصريح
لاحاديت الجامع الصحيح
ترجمه سی

۷ - مريد شريف

وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ أَبَا سُفْيَانَ بْنَ حَرْبٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ هِرَقْلَ أَرْسَلَ
إِلَيْهِ فِي رَكْبٍ مِنْ قُرَيْشٍ كَانُوا [۱] تُجَّارًا بِالشَّامِ [۲] فِي الْمُدَّةِ الَّتِي كَانَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَادًّا فِيهَا أَبَا سُفْيَانَ [۳] وَكَفَّارَ قُرَيْشٍ
فَأَتَوْهُ وَهُمْ بِالْبَيْتَاءِ فَدَعَاهُمْ [۴] وَخَوَّلَهُ غُظَمَاءُ الرُّومِ . ثُمَّ دَعَاهُمْ فَدَعَا بِالتَّرْجُمَانِ [۵]
فَقَالَ أَيُّكُمْ أَقْرَبُ نَسَبًا بِهَذَا الرَّجُلِ الَّذِي [۶] يَزْعُمُ [۷] أَنَّهُ نَبِيٌّ . قَالَ [۸]
أَبُو سُفْيَانَ فَقُلْتُ [۹] أَنَا أَقْرَبُهُمْ [۱۰] فَقَالَ أَذْنُوهُ مِنِّي وَقَرَّبُوا أَصْحَابَهُ فَاجْعَلُوهُمْ
عِنْدَ ظَهْرِهِ . ثُمَّ قَالَ لِتَرْجُمَانِهِ قُلْ لَهُمْ إِنِّي سَأَلْتُ هَذَا عَنْ هَذَا الرَّجُلِ فَإِنْ كَذَبَنِي

[۱] بر نسخه يه كوره (و كانوا) .

[۲] همزه سز اوله رق (بالشام) ده اوقونمشدر .

[۳] بر روايتده (ابا سفيان ابن حرب) .

[۴] ديكر نسخه لرده (فدعاهم في مجلسه) .

[۵] ديكر نسخه ده (ودعا ترجمانه) ، ديكر روايتده ده (ودعا بترجمانه)

[۶] ديكر روايتده (الذي خرج بارض العرب) .

[۷] ديكر روايتده (يدعي)

[۸] ديكر نسخه لرده (بالكنز) قال) .

[۹] ديكر روايتده (بالكنز) قلت) .

[۱۰] ديكر نسخه ده (انا اقربهم نسبا) ديكر روايتده ده (انا اقربهم به نسبا) .

فَكَذَّبُوهُ . فَوَاللَّهِ [۱] لَوْلَا الْحَيَاءُ مِنْ أَنْ يَأْتُرُوا عَلَى كَذِبٍ لَكَذَّبْتُ عَنْهُ . [۲] ثُمَّ
كَانَ أَوَّلَ مَا سَأَلَنِي عَنْهُ أَنْ قَالَ كَيْفَ نَسَبُهُ فَيَكُنْ . قُلْتُ هُوَ فَيْسَا ذُو نَسَبٍ . قَالَ فَهَلْ
قَالَ هَذَا الْقَوْلَ مِنْكُمْ أَحَدٌ قَطُّ قَبْلَهُ . قُلْتُ لَا . قَالَ فَهَلْ كَانَ مِنْ آبَائِهِ
مِنْ مَلِكٍ . قُلْتُ لَا . قَالَ فَأَشْرَافُ النَّاسِ اتَّبَعُوهُ [۳] أَمْ ضَعُفَاؤُهُمْ . قُلْتُ
ضَعُفَاؤُهُمْ . [۴] قَالَ أَيْرِيدُونَ أَمْ يَنْقُصُونَ . قُلْتُ بَلْ يَزِيدُونَ . قَالَ
فَهَلْ يَرْتَدُّ أَحَدٌ مِنْهُمْ سَخَطَةً لِدِينِهِ بَعْدَ أَنْ يَدْخُلَ فِيهِ . قُلْتُ لَا . قَالَ فَهَلْ
تَتَّهَمُونَهُ [۵] بِالْكَذِبِ قَبْلَ أَنْ يَقُولَ مَا قَالَ . قُلْتُ لَا . قَالَ فَهَلْ يَتَعَدَّرُ .
قُلْتُ لَا وَنَحْنُ مِنْهُ فِي مُدَّةٍ لَا نَذَرِي مَا هُوَ فَاعِلٌ فِيهَا وَلَمْ يُتِمَّ كَيْشِي [۶] كَلِمَةً أَدْخِلُ
فِيهَا شَيْئاً غَيْرَ هَذِهِ الْكَلِمَةِ . قَالَ فَهَلْ قَاتَلْتُمُوهُ . قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ فَكَيْفَ كَانَ
قِتَالُكُمْ إِيَّاهُ قُلْتُ الْحَرْبُ يَنْتَمِي وَبَيْنَهُ سِجَالٌ يَنَالُ مِنَّا وَتَنَالُ مِنْهُ . قَالَ
فَمَاذَا [۷] يَأْتُرُكُمْ . قُلْتُ يَقُولُ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَحْدَهُ وَلَا تُشْرِكُوا [۸] بِهِ شَيْئاً

[۱] دیگر نسخه لرده (قال فوالله) .

[۲] دیگر روایتده (لکذبت علیه)

[۳] بر روایتده (يتبعونه) دیگر روایتده (ايتبعه اشراف الناس) .

[۴] دیگر نسخه دهه (بل ضعفاؤهم) ؛ دیگر روایتده دهه (تبعه منا الضعفاء والمساكين والاحداث
واما ذووالانساب والشرف فما تبعه منهم احد) عبارته سبيله وارد اولشدر .

[۵] دیگر نسخه دهه (كنتم تتهمونه)

[۶] دیگر نسخه دهه (قال ولم تمكشني) .

[۷] بر روایتده (بماذا) دیگر نسخه دهه (ماذا) .

[۸] دیگر روایتده (اعبدوا الله لا تشركوا)

وَأَتْرُكُوا مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ [۱] وَيَأْمُرُنَا بِالصَّلَاةِ [۲] وَالصَّدَقِ [۳] وَالْعَمَافِ وَالصَّلَةِ فَقَالَ لِلتَّجْمَانِ قُلْ لَهُ إِنِّي سَأَلْتُكَ [۴] عَنْ نَسَبِهِ فَذَكَرْتَ أَنَّهُ فَيْسُكُمْ ذُو نَسَبٍ وَكَذَلِكَ [۵] الرُّسُلُ تُبْعَثُ فِي نَسَبِ قَوْمِهِمْ . وَسَأَلْتُكَ هَلْ قَالَ أَحَدٌ مِنْكُمْ هَذَا الْقَوْلَ قَبْلَهُ [۶] فَذَكَرْتَ أَنْ لَا . فَقُلْتُ لَوْ كَانَ أَحَدٌ قَالَ هَذَا الْقَوْلَ قَبْلَهُ لَقُلْتُ رَجُلٌ يَأْتِي [۷] بِقَوْلٍ قِيلَ قَبْلَهُ وَسَأَلْتُكَ هَلْ كَانَ فِي آبَائِهِ [۸] مِنْ مَلِكٍ فَذَكَرْتَ أَنْ لَا فَقُلْتُ [۹] لَوْ [۱۰] كَانَ مِنْ آبَائِهِ مِنْ مَلِكٍ قُلْتُ رَجُلٌ يَطْلُبُ مَلِكًا لِيهِ . وَسَأَلْتُكَ هَلْ كُنْتُمْ تَتَّهَمُونَهُ بِالْكَذِبِ قَبْلَ أَنْ يَقُولَ مَا قَالَ فَذَكَرْتَ أَنْ لَا فَقَدْ اعْرِفُ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ لِيَذَرَ الْكَذِبَ عَلَى النَّاسِ وَيَكْذِبَ عَلَى اللَّهِ . وَسَأَلْتُكَ أَشْرَافُ النَّاسِ اتَّبَعُوهُ أَمْ ضِعْفَاؤُهُمْ فَذَكَرْتَ أَنَّ ضِعْفَاءَهُمْ اتَّبَعُوهُ وَهُمْ أَتْبَاعُ الرُّسُلِ . وَسَأَلْتُكَ أَيَزِيدُونَ أَمْ يَنْقُصُونَ فَذَكَرْتَ أَنََّّهُمْ يَزِيدُونَ وَكَذَلِكَ أَمْرُ الْإِيمَانِ حَتَّى يَتِمَّ . وَسَأَلْتُكَ أَيَزِيدُ أَحَدٌ سَخَطَةً لَدَيْهِ بَعْدَ

[۱] دیگر نسخہ دہ (وائرکوا یاؤکم) .

[۲] دیگر روایتہ (بالصلاۃ والزکاۃ)

[۳] دیگر روایتہ (بالصلاۃ والصدقۃ) دیگر نسخہ دہ (والصدق والصدقۃ) .

[۴] دیگر نسخہ دہ (قل له سألتک)

[۵] دیگر روایتہ (فکذلک)

[۶] دیگر روایتہ (بالکسر) (هذا القول) .

[۷] دیگر روایتہ (یأتی) .

[۸] دیگر روایتہ (من آبائہ) .

[۹] دیگر روایتہ (بالکسر) (قلت) .

[۱۰] دیگر روایتہ (فلو) .

أَنْ يَدْخُلَ فِيهِ قَدْ كَرْتِ أَنْ لَا وَكَذَلِكَ الْإِيمَانُ حِينَ تَخْلُطُ [۱] بِشَاسَتِهِ الْقُلُوبَ .
 وَسَأَلْتُكَ هَلْ يَمْدُرُ قَدْ كَرْتِ أَنْ لَا وَكَذَلِكَ الرُّسُلُ لَا تَعْدُرُ . وَسَأَلْتُكَ بِمَا يَأْمُرُكُمْ
 قَدْ كَرْتِ أَنْهُ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ وَخَدَهُ [۲] وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَيَنْهَاكُمْ عَنْ
 عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ وَيَأْمُرُكُمْ بِالصَّلَاةِ وَالصَّدَقِ وَالْعَمَافِ فَإِنْ كَانَ مَا تَقُولُ حَقّاً
 فَسَيَمْلِكُ مَوْضِعَ قَدَمَيَّ هَاتَيْنِ [۳] وَقَدْ كُنْتُ أَعْلَمُ أَنَّه خَارِجُ [۴] لَمْ أَكُنْ أَظُنُّ
 أَنَّ مِنْكُمْ . فَلَوْ [۵] أَعْلَمْتُ أَنَّي أَخْلُصُ إِلَيْهِ لَتَجَشَّمْتُ لِقَاءَهُ . وَلَوْ كُنْتُ عِنْدَهُ
 لَفَسَلْتُ عَنْ قَدَمِهِ [۶] ثُمَّ دَعَا بِكِتَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الَّذِي بُعِثَ
 بِهِ دَحِيَّةُ [۷] إِلَى عَظِيمٍ بَصْرِي فَقَدَّمَهُ إِلَى هِرَقْلَ فَقَرَأَهُ فَأَذَا فِيهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
 الرَّحِيمِ مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى هِرَقْلَ عَظِيمِ الرُّومِ . سَلَامٌ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ
 الْهُدَى . أَمَا بَعْدُ فَإِنِّي أَدْعُوكَ بِدُعَايَةِ الْإِسْلَامِ [۸] أَسْلِمَ تَسْلِمَ [۹] يُؤْتِكَ اللَّهُ
 أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ . فَإِنْ قَوْلَيْتَ فَإِنَّ عَلَيْكَ إِثْمَ الْيَرْسِينِ [۱۰] وَإِنَّا أَهْلُ الْكِتَابِ [۱۱]

[۱] دیگر روایتده (اذا خالط) .

[۲] دیگر نسخهده (یا لکنز) ان تعبدوا الله ولا تشركوا .

[۳] دیگر روایتده (حقاً فانه نجی) .

[۴] دیگر نسخهلرده (ولم اکن) .

[۵] دیگر نسخهده (فلو انی اعلم انی) .

[۶] دیگر روایتده (قدمیه) ، دیگرنده (لفسلت قدمیه) ، بر دیگرنده ایسه (لو علمت

انه هولشیت الیه حتی اقبل رأسه واغسل قدمیه) .

[۷] بر روایتده (مع دحیه) درکه (به) نك فاعلی ذات اقدس رسالتینای به راجع اولور .

[۸] دیگر روایتلرده (بداعیه الاسلام) .

[۹] دیگر روایتده (اسلم تسل و اسلم یؤتک) .

[۱۰] بر روایتده (اریسین) ، دیگرنده (بریسین) بر دیگرندهده (اریسین) .

[۱۱] دیگر روایتده (واوسز اولهرق) یا اهل الکتاب) .

تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئاً وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ . قَالَ قَالَ [۱] أَبُو سَفْيَانَ فَلَمَّا قَالَ مَا قَالَ وَفَرَعَ مِنْ قِرَاءَةِ الْكِتَابِ كَثُرَ عِنْدَهُ الصَّخْبُ وَازْتَفَعَتِ الْأَصْوَاتُ وَآخِرُ جُثَا . فَقُلْتُ لِأَصْحَابِي [۲] لَقَدْ أَمَرَ ابْنُ أَبِي كَبْشَةَ أَنَّهُ يُخَافُهُ مَلِكُ بَنِي الْأَصَمَرِ . فَأَزَلْتُ مُوقِناً أَنَّهُ سَيُظْهِرُ حَتَّى أَدْخَلَ اللَّهُ عَلَى الْإِسْلَامِ .

وَكَانَ ابْنُ السَّاطُورِ صَاحِبَ إِبِلِيَاءَ وَهَرَقْلُ اسْتَقَفَ [۳] عَلَى نَصَارَى الشَّامِ يُحَدِّثُ أَنَّ هَرَقْلَ حِينَ قَدِمَ إِبِلِيَاءَ أَصْبَحَ خَبِيثَ النَّفْسِ فَقَالَ لَهُ [۴] بَعْضُ بَطَارِقِيهِ قَدْ اسْتَشْكَرَ نَاهِيئَتَكَ قَالَ ابْنُ السَّاطُورِ [۵] وَكَانَ هَرَقْلُ حَزَاءً يَنْظُرُ فِي النُّجُومِ فَقَالَ لَهُمْ حِينَ سَأَلُوهُ إِنِّي رَأَيْتُ اللَّيْلَةَ حِينَ نَظَرْتُ فِي النُّجُومِ أَنَّ مَلِكَ [۶] الْخِثَّانِ قَدْ ظَهَرَ فَمَنْ يَخْتَبِرُ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ [۷] قَالُوا لَيْسَ يَخْتَبِرُ إِلَّا الْيَهُودُ فَلَا يُهَيِّمَنَّكَ سَائِرُهُمْ وَاسْكُتْ إِلَى مَدَائِنِ مُلْكِكَ فَيَقْتُلُوا مَنْ فِيهِمْ مِنَ الْيَهُودِ . فَبَيَّنَّا لَهُمْ [۸] عَلَى أَمْرِهِمْ أَنِّي هَرَقْلُ بَرَجْلٍ أَرْسَلَ بِهِ مَلِكُ غَسَّانَ يُخْبِرُ عَنْ خَبَرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

- [۱] دیگر نسخه ده یا لکنز بر کره (قال) وارد اولش در که صحته اقریدر .
- [۲] دیگر نسخه ده (لاصحابی حین اخرجنا) ، بر روایتده ده (لاصحابی حین خلوت بهم) .
- [۳] بر روایتده (اسقفاً) ، دیگر نه ده ده فانك تشدیدله (اسقفاً) .
- [۴] بر نسخه ده (فقال بعض) .
- [۵] ظاء معجمه ابله (ابن الساطور) ده مریدر .
- [۶] دیگر نسخه ده (فی النجوم ملک الخثان) ؛ دیگر روایتده ده (ملک الخثان) .
- [۷] دیگر روایتده (من هذه الامم) .
- [۸] دیگر روایتده (فبیناهم) .

فَلَمَّا اسْتَجَبَرَهُ هِرَقْلُ قَالَ اذْهَبُوا فَانْظُرُوا اُخْتَيْنِ هُوَ اَمَّ لَا . فَتَنَظَرُوا اِلَيْهِ فَخَدَّوْهُ اَنَّهُ
 مُخْتَيْنٌ . وَسَأَلَهُ عَنِ الْعَرَبِ فَقَالَ هُمْ يَخْتَتِنُونَ [۱] فَقَالَ هِرَقْلُ هَذَا مَلِكُ هَذِهِ الْأُمَّةِ
 قَدْ ظَهَرَ . ثُمَّ كَتَبَ هِرَقْلُ إِلَى صَاحِبِ لَهُ بِرُومِيَّةً [۲] وَكَانَ نَظِيرُهُ [۳] فِي الْعِلْمِ .
 وَسَارَ هِرَقْلُ إِلَى خِمْصَ فَلَمْ يَرَمْ خِمْصَ حَتَّى آتَاهُ كِتَابٌ مِنْ صَاحِبِهِ يُوَافِقُ رَأْيَ هِرَقْلَ عَلَى
 خُرُوجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنَّهُ نَبِيُّ فَأَذِنَ [۴] هِرَقْلُ لِعُظَمَاءِ الرُّومِ فِي ذِكْرِكَ
 لَهُ بِخِمْصَ . ثُمَّ أَمَرَ بِأَبْوَابِهَا فَعُلِّقَتْ ثُمَّ أَطْلَعَ فَقَالَ يَا مَعْشَرَ الرُّومِ هَلْ لَكُمْ فِي الْفَلَاحِ
 وَالرُّشْدِ وَأَنْ يَثْبُتَ مُلْكُكُمْ قَبَائِعُوا [۵] هَذَا الرَّجُلَ [۶] فَخَاصُوا حَيْصَةَ حُمُرِ
 الْوَحْشِ إِلَى الْأَبْوَابِ فَوَجَدُوهَا قَدْ غُلِقَتْ . فَلَمَّا رَأَى هِرَقْلُ نَقَرَهُمْ وَأَيْسَ [۷] مِنَ
 الْإِيمَانِ قَالَ رُدُّوهُمْ عَلَيَّ . وَقَالَ إِنِّي قُلْتُ مُقَالَتِي آفِئَا أَخْبِرْ بِهَا شِدَّةَ كُفْرِكُمْ عَلَى دِينِكُمْ
 فَقَدْ رَأَيْتُ . فَسَجَدُوا لَهُ وَرَضُوا عَنْهُ . فَبَكَانَ ذَلِكَ آخِرَ شَأْنِ هِرَقْلَ .

۷ - ترجمہ

بنہ ابن عباس رضی اللہ عنہما دن شویله جه دیدیکی روایت اولونیور : ابوسفیان ابن
 حرب بکا خبر ویردی که کرک کندیسیله وکرک کفار قریش ایله رسول اللہ صلی اللہ علیہ

[۱] دیگر روایتده (مختننون) .

[۲] دیگر روایتده (بالرومية) .

[۳] دیگر روایتده (وکان هرقل نظیره) .

[۴] دیگر روایتده (فأذن) .

[۵] بر نسخه ده فبايعوا ، بر روایتده نبايع دیگر نده ده فتابيعوا ، دیگر نده ده (فتابع) .

[۶] دیگر نسخه ده (هذا النبی) بر روایتده ده (لهذا النبی) .

[۷] دیگر روایتده ویش .

وسلمك (حديبه صالحيه) عقد ايلديكي متاركه مدتي ايچنده تجارت ايچون شامه كيدن
 بر قرش قافله سي ايچنده بولنديني صروده (قيصر روم) هرقل طرفندن دعوت اولندي.
 ابوسفیان ايله رفقاسی هرقلك زدينه كلديار . او زمان هرقل ايليا (یعنی بیت المقدس) ده
 ایدی . عظمای روم ياننده ايكن قيصر بونلری چاغردی . بعده بونلری حضورينه جلب
 وترجانهك كلکسني امر ايتدی . ترجمان « پیغمبرم دین بو ذاته نسباً اك ياقين اولان
 هانكيكزدر . » ديه صوردی . ابوسفیان دیرکه « نسباً اك ياقينلری بنم » ديدم . بونك
 اوزرينه هرقل : « اونى بكا ياقين كتيريكز . آرقداشلری ده ياقينه كتيريكز لکن آرقه سنده
 طورسونلر » دیدی . آندن صوكره ترجمانه دونوب دیدی که : « بونلره سويله . بن بو
 ذات حقنده بو آدمدن بعض شيار صوره جغم . بكا يلان سويلرسه تكذيب ايتسونلر . »
 - ابوسفیان دیرکه : « والله آرقداشلرم يالانمی اوتده بريده سويلرلر ديه اوتامسیدم آنك
 (یعنی رسول الله صلى الله عليه وسلم) حقنده يالان اويدوروردم . - آندن صوكره بكا
 ايلك صوردیني شو اولدی : « سزك ايچكزده نسي ناصلدر ؟ » « اونك ايچمزده نسي
 عاليدر » ديدم . « ايچكزده بوسوزی اوندن اول سويلش (یعنی آندن اول دعوای
 نبوت ايتمش) هيچ بر كيمسه وارمیدی ؟ » دیدی . « يوقدی » ديدم . « آبا واجدادی
 ايچنده هيچ بر ملك كشميدر ؟ » دیدی . « خير » ديدم . « اوکا تابع اولانلر خلقك
 اشراقیمی يوقسه ضعفا سيمدر ؟ » دیدی . « خلقك (اشراقی دكل) ضعفا سيدر » ديدم .
 « اوکا تابع اولانلر آرتيورمی يوقسه اكسيليورمی ؟ » دیدی . « اكسيليورلر ، آرتيورلر »
 ديدم . « ايچارنده آنك دينه كيردكدن صكره بكنمه منلكدن طولاي ارتداد ايدن
 وارميدر ؟ » دیدی . « يوقدر » ديدم . « شو دیديكنی ديمزدن (یعنی دعوتدن اول) هيچ
 يالان طوتمشمی ايديكز ؟ » دیدی . « خير » ديدم . « هيچ غدر ايدرمی ؟ (یعنی نقض
 عهد ايدرمی ؟) » دیدی . « خير غدر ايتمز ، آنحق بزشمیدی اونكله برمدته قدر متاركه
 حالنده يز ، بومدت ايچنده نه يابه جغنی ييلميورز » ديدم — ابوسفیان دیرکه : « كنديلكمدن
 برشی قاتمعه امكان بوله جق بو سوزدن باشقه سنی بوله مدم . » — « اونكله هيچ مقاتله
 ايتديكمزى ؟ » دیدی . « اوت ايتدك . » ديدم . « اونكله مقاتلانكيزك نتايجي ناصلدر ؟ »
 دیدی . « اره مزده طالع حرب نوبت ايله در . كاه او بزى اضرار ايدر ، كاه بز اونى
 اضرار ايدرز . » ديدم . « پكى سزه نه امر ايديور ؟ » دیدی . « بزه يالكز الله عبادت

ایدیکز . هیچ بر شئی اکا شریک ایتیکز . دده لکزک عبادت ایتدیکنی ترک ایدیکز دیور . بزه نمازی ، صدقینی (یعنی زکاتی) ، صدق و عفاف ، صله رحمی امر ایدیور . »

دیدم . بونک اوزرینه ترجمانه دیدی که : « اوکا سویله نسبنی صوردم . ایچیکزده عالی »

نسب اولدیغنی بیان ایتدک . پیغمبرلرده ذاتاً بویله قوملرینک اصحاب انسائی ایچندن بعث »

اولنور . ایچیکزدن بوسوزی اوندن اول سویلش هیچ برکیمسه وارمیدی دیه صوردمده »

خیر دیدک . اوندن اول بوسوزی سویلمش برکیمسه اولیدی بوده کندیسندن اول »

سویلمش بر سوزده پیرو اولق سوداسنه دوشمش برکیمسه در دیه بیلیردم دیه »

دوشونیورم . آبا واجدادی ایچنده هیچ بر ملک کشمیدر دیه صوردم . خیر دیدک . »

آبا واجدادندن بر ملک اولیدی بوده باباسنک ملکنی استرداده چالیشیر برکیمسه در دیه »

حکم ایدردم دیورم . بو دعواسنه قیام ایتدن اول آنک هیچ بر یالاننی طومتشمی »

ایدیکز دیه صوردم . خیر دیدک . بن ایسه محقق بیلیرم که (اوکهدن) خلقه قارشو »

یالان سویلمه نی ارتکاب ایتشمش ایکن (سوکره دن) الله قارشو یالان سویلمکه جرأت »

ایده مزدی . اوکا تابع اولانلر خلقتک اشراقیمی یوقسه ضعفا سیمیدر . دیه صوردم . »

آکا تبعیت ایدنلر ضعفا ی ناس اولدیغنی سویلدک . اتباع رسالده ذاتاً اولنردر . اوکا »

تابع اولانلر آرتیورمی یوقسه اکسیلیورمی دیه صوردم . آرتیورلر دیدک . ایمان کیفیتده »

(احکامی) تمام اولنجه یه قدر هپ بو منوال اوزره کیدر . ایچارنده آنک دیننه کیردکن »

صکره بکنمه منلکدن طولانی ارتداد ایدن وارمیدر دیه صوردم . خیر دیدک . ایمانده »

موجب اولدیغنی انشراح ؛ قلبه قاریشوب کوکله شنبه بویله اولور . هیچ غدر ایدرم دیه »

صوردم . خیر دیدک . پیغمبرلرده بویله در غدر ایتزلر . سزه نه امر ایدیور دیه صوردم . »

یالکز الله عبادت ایدوب آکا هیچ بر شئی شریک ایتمه کی سزه امر ایتدیکنی ، عبادت »

اوتاندن سزی نهی ایتدیکنی ؛ کذلک نماز ، و صدقه (زکات) ایله ، صدق و عفاف ایله »

امر ایتدیکنی سویلدک . اکر بو دیدکلرک طوغری ایسه شو آیاقلر مک باصدینی برلره »

(او ذات کریم) مالک اوله جقدر . ذاتاً بونجی دیشانک ظهور ایده جکنی بیلیردم . لکن »

سزدن اوله جغنی تخمین ایتزدم . آنک نزدینه وارهبیله جکمی بیاسمه ذات شریفیله ملاقات »

ایچون هر درلو زحمته قاتلانیردم . یاننده اولیدم (عرض خدمت ایده رک) آیاقلرینی بیقاردم . »

آندن صوکره هرقل دحیه (رضی الله عنه) معرفتیله بصری امیرینه کوندیریلن (و آنک

طرفندن ده قیصره ایصال ایدیلن) مکتوب شریف رسالتپناهی بی ایستدی کتیرن آدم آنی هرقله ویردی . اوده اوقودی . مکتوب شریف : (بسم الله الرحمن الرحیم من محمد عبد الله ورسوله الی هرقل عظیم الروم سلام علی من اتبع الهدی . اما بعد فانی ادعوک بدعایه الاسلام . اسلم تسلم یؤتک الله اجرک مرتین فان تولیت فان علیک اثم الیرسین . ویا اهل الکتاب تعالوا الی کلمه سواء بیننا و بینکم ان لافید الا الله ولا نشرک به شیئا ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقلوا اشهدوا بانا مسلمون .) دیه یازلمشدی که ماک عالیسی شودر : « بسم الله الرحمن الرحیم . اللهمک عبدی ورسولی محمدن (صلی الله علیه وسلم) رومک . بیوکی هرقله . طریق رشاد وهدایته اتباع ایدنلره سلام اولسون . بعد ذاسنی دعوت « اسلام ایله (یعنی مسلمان اولغه) دعوت ایدهرم . دائرة اسلامه کیرکه سلامتده قالمسک . « والله تعالی سکا اجرکی ایکی قات ویرسین . اگر قبول ایتمزسهک (فقیر) چفتجیلرک کنهای « سنک بوینکدر . ویا اهل الکتاب تعالوا الی کلمه سواء بیننا و بینکم ان لافید الا الله ولا نشرک به شیئا ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقلوا اشهدوا بانا مسلمون . » [۱] ابوسفیان دیرکه : هرقل دیه جکنی دیدکدن و مکتوب شریفک قرائتنی بیتیردکدن صکره یاننده کورولتی جوغالادی ، سسار یوکسلدی . بزده یانندن چیقارلدق . (آرقداشارمله یالکیز قالنجه) آنلره دیدم که ابن ابی کبشه نک [۲] (یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلمک ایثی حقیقه عظمت پیدا ایتمکدهدر . (باقسه کنز آ) بنی اصفر ملکی اوندن قورقیور .

[۱] نامه شریفده اقتباس بیوریلان آیت کریمه صیغه امر ایله (قل یا اهل الکتاب) دیه ابتدا ایدر . بوتقدیرجه ماک عالیسی شویله اولاش اولور : « ای رسول معظم ! یهود ایله نصاریه دی که : « ای اهل کتاب ! کلک هم بزجه ، هم سزجه علی التساوی مقبول اولان بر حق سوژ اوزربنه « اتفاق ایدلم . کلک اللهین باشقه سنه عبادت ایتمهلم و آکا هیچ برشی شریک ایدیمهلم ، الهی « برافوبده بربرمنی رب اتخاذ ایتمهلم . آلدیرمازلره آنلره : « اویله ایسه شاهد اولک بز « مسلمز ، دیبکیز اه والله اعلم .

[۲] مشترک رسول الله صلی الله علیه وسلمی « ابو کبشه » نام کسه به نسبت ایدرلردی . بو آدم عبادت اوتان خصوصنده قریشه مخالفت ایدهرک « شعرا عبور » نام ییلدیزه طامش بر خزا علی ایدی . حضرت رسول صلی الله علیه وسلمده عبادت اوتان خصوصنده قریشه مخالفت ایدنجه اوکا بکزهدهدرک « ابو کبشه نک اوغلی » تسمیه ایتدیلر . بر روایت کوردهده ابو کبشه والده محترمه لری جهنندن اجداد عظام رسالتپناهیدن بریدر . جناب فخر رسالتی اوکا نسبت ایتمکله کویا اوکا چکمش اولدیعنی قصد ایتمک ایسترلردی . اه . نهایه ابن الاثیر .

آرتق رسول الله صلى الله عليه وسلمك غالب كله جكنه تا جناب حق اسلام (و افتادی) قابمه ادخال ایدنجیه قدر یقیم بر دوام اولدی .

ایلیاء یعنی بیت المقدس صاحی و هرقلك دوستی اولوب شام نصاراسنه ایستقبوس تعیین ایدیلان ابن الناطورده هرقلدن بحثله دیردی که : بیت المقدسه کلدیکی زمان (کونک برنده) بك زیاده غمناك کوردندی . امراسندن بعضاری اوکا « سنك حالکی بشقه درلو کوریورز . » دیدیلر - ابن الناطور دیرکه هرقل نجومه باقار کهاشته آشنا کیمسه ایدی - بوسؤاله معروض قالنجه آناره : « بویکیجه نجومه باقدیغمده خشان ملکئی ظهور ایتمش کوردم . بوامت ایچنده سنت اولانار کیمارد ؟ » دیه صوردی . « یهوددن بشقه سنت اولان یوقدر . آنلردن صاقین اندیشه ایتمه . داخل قلمروك اولان شهرلره یاز اوراده کی یهودیلاری قتل ایتسونار . » دیدیلر . دیرکن هرقلك حضورینه رسول الله صلى الله عليه وسلمه دائر ایصال خبره مأمور اولهرق غسان ملکئی طرفندن کوندرلمش بر آدم کتیردیلر . هرقل اوآدمدن حوادث آلنجه : « کیدلده بوآدم سنتملیدر دگیلدر ؟ باقك » دیدی . باقدیلر و سنتملی اولدیغنی بیلدیردیلر . صکره کان آدمدن « قوم عرب سنتملیدر ؟ » دیه صوردی . « سنت اولورلر » جوابی آلدی . بونك اوزرینه هرقل : « بوامتك ملکئی ایشته ظهور ایتشد . » دیدی . آندن صوکره هرقل رومیده (یعنی روماده) علمجه کندی نظیری اولان بر دوستنه برمکتوب یازوب حصه کیتدی . حصدن آیرلهدن اودوستندن حضرت نبی صلی الله علیه وسلمك ظهور ایتدیکی وذات شریفك نبی اولدیغنی حقهده کی رأینه موافق برمکتوب کلدی . متعاقباً هرقل حصده کائن برقصرینه عظمای رومی دعوت ایدرك قابورك قبائغنی امر ایتدی . صوکره بوکسك برره چیقوب : « ای روم جماعتی بوذاته بیعت ایدوبده فلاح ورشده نائل اولمهی و ملککزك پادار اولسنی ایستزمی سکز ؟ » دیه خطاب ایتدی . (جماعتی) یابان اشکلری قدر سرعتله قابورله طوغری قاچیشدیلر سده قابورلی قاباغش بولدیلر . هرقل بودرجه نفرتلرینی کوروب ایماندن مأیوس اولنجه : « بونلری کری چورلر » دیه امر ایتدی . و (آناره دونوب) : « دمیئکی سوزلرمی دینککزه اولان شدت تمسککزی اوکرئمك ایچون سوبلدم . بونی ایسه کوزمله کوردم . » دیدی . بوسوز اوزرینه اوراده کیلر رضالرینی منوئیلرینی بیان ایله کندوسنه (تعظیماً) سجده ایتدیلر . هرقل (ک ایمانی) حقهده کی صوگ خبرده بوندن عبارتدر .